

Nieuw Haags Peil van 19 december

Onder invloed van de besluitvorming van de EU rond de mogelijke toetreding van Turkije is de Groep Wilders weer wat gestegen.
CDA en PvdA dalen weer wat, terwijl de VVD laag blijft. De SP stijgt wat.

Peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	12/12	19/12
CDA	44	30	29
PvdA	42	50	48
VVD	28	16	16
LPF	8	0	0
Groen Links	8	8	8
SP	9	12	13
D66	6	3	3
ChristenUnie	3	6	6
SGP	2	2	2
Partij voor de Dieren	0	1	1
Groep Wilders	0	22	24
Totaal	150	150	150

Electoraal positie van partijen

Achter de PvdA scoren 5 partijen vrijwel even hoog (circa een kwart van het electoraat).
Het blijft opmerkelijk hoe de onderlinge relatie tussen CDA en VVD steeds verder verslechterd.
Steeds minder CDA-kiezers geven VVD een kans en andersom.

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	Allen				<i>kiezer CDA*)</i>			
	9/9/02	20/1/03	30/8/04	19/12/04	9/9/02	20/1/03	30/8/04	19/12/04
CDA	46%	36%	29%	26%	91%	79%	74%	71%
PvdA	30%	36%	35%	37%	17%	26%	15%	13%
VVD	41%	35%	25%	24%	47%	38%	32%	29%
LPF	15%	16%	6%	4%	11%	7%	4%	2%
GrLinks	22%	17%	21%	22%	12%	9%	5%	5%
D66	28%	18%	14%	14%	11%	13%	8%	8%
SP	20%	23%	27%	27%	11%	14%	11%	9%
ChristenUnie	7%	5%	8%	10%	11%	7%	14%	17%
SGP	2%	2%	3%	2%	2%	2%	5%	3%
Partij voor de Dieren			7%	6%			5%	0%
Groep Wilders				27%				31%

) heeft CDA gestemd bij vorige verkiezingen

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	<i>kiezer PvdA</i>				<i>kiezer VVD</i>			
	9/9/02	20/1/03	30/8/04	19/12/04	9/9/02	20/1/03	30/8/04	19/12/04
CDA	9%	5%	2%	1%	46%	32%	24%	16%
PvdA	93%	95%	89%	95%	9%	15%	7%	10%
VVD	9%	3%	5%	4%	93%	87%	69%	68%
LPF	1%	1%	2%	0%	19%	13%	9%	7%
GrLinks	55%	32%	37%	48%	4%	4%	3%	2%
D66	39%	20%	12%	12%	16%	15%	18%	19%
SP	42%	32%	49%	52%	4%	6%	5%	5%
ChristenUnie	1%	1%	1%	3%	0%	1%	1%	2%
SGP	0%	0%	1%	1%	0%	0%	0%	2%
Partij voor de Dieren			3%	5%			6%	6%
Groep Wilders				9%				53%

Vertrouwen in politiek en politici

Het vertrouwen in de politiek blijft in de buurt van het dieptepunt.

Met name onder de CDA-kiezers zien we een geleidelijke verbetering. Onder de VVD-kiezers is de score lager dan ooit.

Vertrouwen in de politiek	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
21/10/02	4.8	5.2	4.9	4.9
02/12/02	5.0	5.4	5.0	4.9
23/12/02	4.7	5.3	4.8	4.4
13/01/03	5.2	5.5	5.4	5.3
27/01/03	5.8	6.4	5.8	5.7
17/02/03	5.7	6.3	5.4	6.0
31/03/03	5.0	5.9	4.5	5.1
14/04/03	4.3	5.0	4.2	3.9
9/06/03	4.6	5.5	5.4	3.7
22/09/03	4.0	5.1	4.8	3.1
20/10/03	4.3	5.9	5.3	3.1
5/01/04	4.0	5.3	4.6	3.2
19/12/04	4.0	6.0	4.3	2.4

Het vertrouwen in de verschillende politici wijzigt ook niet veel.

Bos doet het wat beter dan de laatste maanden.

		Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Verhagen	9/06/03	4.2	5.2	4.9	3.4
Verhagen	29/09/03	4.0	5.4	4.8	2.8
Verhagen	13/09/04	4.0	5.6	4.9	2.7
Verhagen	19/12/04	4.1	5.4	4.9	2.4
Bos	21/10/02	5.7	5.6	5.6	7.4
Bos	20/01/03	5.9	5.7	5.2	8.0
Bos	6/04/04	4.8	4.0	3.8	6.6
Bos	19/12/04	5.0	4.2	3.8	6.9
Van Aartsen	9/06/03	4.9	5.4	5.6	4.5
Van Aartsen	29/09/03	4.4	5.1	5.4	3.7
Van Aartsen	6/04/04	5.2	6.3	6.4	4.1
Van Aartsen	19/12/04	4.2	4.9	5.2	3.0
Marijnissen	7/10/02	6.8	6.6	6.3	7.3
Marijnissen	20/01/03	5.6	5.4	4.7	6.5
Marijnissen	6/04/04	5.1	4.6	3.9	6.3
Marijnissen	19/12/04	5.3	4.4	4.1	6.5
Halsema	20/11/02	5.1	4.8	4.7	5.9
Halsema	20/01/03	5.1	5.0	4.6	6.0
Halsema	6/04/04	4.7	4.1	3.6	5.9
Halsema	19/12/04	4.8	4.1	3.6	6.2
Herben	21/10/02	4.1	4.5	4.2	2.9
Herben	20/01/03	4.5	4.7	4.7	3.1
Herben	6/04/04	4.0	4.8	4.9	2.9
Herben	19/12/04	3.4	4.0	3.7	2.6
Ditrich	21/04/03	4.9	4.3	4.8	5.4
Ditrich	29/09/03	4.6	5.2	4.1	4.9
Ditrich	6/04/04	4.9	5.2	5.3	4.9
Ditrich	19/12/04	4.6	4.8	4.7	4.2
Wilders	26/09/04	4.1	4.6	5.1	2.8
Wilders	19/12/04	4.3	5.0	5.6	2.9

De huidige regering scoort 16%, maar ook de andere moeilijke combinaties laten lage scores zien.

Regeringsvoorkeuren

Gewenste regering	Allen 27/1/03	Allen 2/6/03	Allen 19/12/4	CDA 19/12/4	VVD 19/12/4	PvdA 19/12/4
CDA+PvdA	48%	29%	11%	15%	1%	19%
CDA+VVD+LPF	20%	16%	6%	10%	11%	0%
CDA+VVD+D66	25%	27%	16%	32%	30%	0%
PvdA+VVD	4%	15%	8%	3%	9%	16%
CDA +VVD+CU+SGP		4%	6%	12%	2%	0%
PvdA+SP+Groen Links			21%	2%	0%	50%
andere combinatie			7%	1%	11%	4%
geen voorkeur	3%	9%	17%	19%	24%	7%

Vertrouwen in de regering is ook vrijwel niet veranderd ten opzichte van de vorige week. Het blijft op een laag punt staan. Ook hier is het opmerkelijk hoe laag de VVD-kiezers scoren.

Vertrouwen in de regering	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA	kiezer D66
9/06/03	4.5	5.9	5.8	3.0	5.2
16/06/03	4.8	6.1	5.7	3.6	5.0
18/08/03	4.5	6.1	5.4	2.9	4.8
1/09/03	4.2	6.0	5.2	2.5	4.4
22/09/03	3.8	5.4	5.0	2.3	3.8
20/10/03	4.1	6.1	5.5	2.5	4.2
8/12/03	3.7	5.2	4.8	2.3	3.7
19/01/04	4.0	5.3	5.0	2.8	4.4
19/12/04	3.9	5.6	4.6	2.3	3.8

De score van de premier en de vice-premiers is nu al enkele weken wat boven het dieptepunt van enkele maanden geleden. Zo ook vandaag. Balkenende doet het wat beter onder de CDA-kiezers, maar minder goed onder de VVD-kiezers.

	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Balkenende 7/10/02	6.2	7.3	6.5	4.8
Balkenende 9/06/03	4.7	6.4	5.6	3.3
Balkenende 29/09/03	4.1	6.2	5.1	2.5
Balkenende 19/12/04	4.3	6.4	4.6	2.7
Zalm 7/10/02	6.6	6.8	7.5	6.2
Zalm 20/01/03	5.5	6.1	7.2	4.2
Zalm 29/09/03	4.3	5.5	6.1	2.8
Zalm 19/12/04	4.4	5.7	5.6	2.8
De Graaf 7/10/02	5.9	5.8	5.8	6.7
De Graaf 30/12/02	5.3	4.9	5.5	6.1
De Graaf 29/09/03	4.5	5.0	5.2	3.8
De Graaf 19/12/04	4.3	5.0	4.7	3.5

De verwachte levensduur van dit kabinet wijzigt van week tot week eigenlijk niet zoveel. Nog steeds denkt circa de helft dat dit kabinet de rit uitzit.

Verwachte levensduur van huidig kabinet	Allen 2/6/03	Allen 20/9/04	Allen 19/12/04	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA
Ze maken de vier jaar vol	47%	54%	54%	75%	64%	32%
Ze valen in 2006	4%	4%	7%	9%	3%	7%
Ze vallen in 2005	13%	19%	32%	13%	22%	53%
Ze vallen in de 2e helft 2004	15%	8%	1%	0%	2%	2%
Ze vallen in de 1e helft 2004	15%					
Ze vallen in 2003	6%					
Weet niet/geen antwoord	6%	10%	6%	2%	9%	6%

De positie van de ministers is ook wat verschoven. Verdonk doet het relatief goed. Donner en Remkes doen het langzamerhand veel minder goed. Opmerkelijk is de slechte score van Remkes onder de VVD-kiezers

Ministers waarvan men hoge verwachtingen heeft	Allen 9/6/03	Allen 29/3/04	Allen 7/6/04	CDA 9/6/03	PvdA 9/6/03	VVD 9/6/03	Allen 9/12/04	CDA 19/12/04	PvdA 19/12/04	VVD 19/12/04
Verdonk	4%	22%	20%	2%	4%	5%	28%	32%	11%	52%
Zalm	36%	28%	23%	51%	11%	67%	22%	32%	2%	45%
Balkenende	19%	17%	17%	45%	2%	21%	21%	50%	2%	18%
Bot		22%	24%				20%	28%	17%	18%
Kamp	14%	13%	13%	19%	4%	28%	13%	17%	7%	27%
Donner	22%	11%	10%	34%	11%	28%	11%	17%	5%	10%
De Graaf	21%	12%	9%	22%	19%	19%	9%	12%	8%	7%
Veerman	6%	5%	6%	10%	2%	5%	9%	18%	3%	8%
De Geus	12%	9%	9%	23%	4%	15%	8%	17%	1%	6%
van den Hoeven	14%	10%	10%	22%	7%	12%	7%	14%	3%	3%
Peijs	6%	9%	7%	10%	3%	6%	6%	12%	3%	7%
Remkes	8%	6%	8%	10%	5%	18%	6%	10%	0%	14%
Hoogervorst	12%	9%	9%	17%	4%	22%	6%	12%	1%	10%
Brinkhorst	15%	8%	9%	18%	10%	17%	4%	1%	4%	7%
Van Aardenne	6%	5%	3%	11%	4%	5%	3%	9%	0%	0%
Dekker	3%	3%	3%	5%	3%	4%	2%	3%	1%	5%
Allemaal	4%	3%	3%	8%	1%	5%	3%	8%	0%	1%
Geen van deze	25%	34%	36%	14%	39%	11%	32%	14%	55%	20%
weet niet/geen antwoord	10%	9%	7%	6%	15%	7%	7%	4%	7%	8%
Totaal	253%	234%	224%	358%	154%	314%	217%	309%	131%	266%

Ministers waarvan men lage verwachtingen heeft	Allen 9/6/03	Allen 29/3/04	Allen 7/6/04	CDA 9/6/03	PvdA 9/6/03	VVD 9/6/03	Allen 9/12/04	CDA 19/12/04	PvdA 19/12/04	VVD 19/12/04
Donner	9%	19%	24%	3%	9%	10%	25%	21%	21%	43%
Remkes	14%	13%	14%	6%	18%	8%	22%	20%	23%	24%
Balkenende	29%	31%	29%	5%	51%	22%	21%	7%	29%	24%
Brinkhorst	15%	12%	12%	13%	10%	16%	20%	30%	13%	25%
De Geus	6%	15%	14%	4%	8%	4%	16%	13%	22%	14%
van den Hoeven	9%	8%	13%	3%	11%	7%	16%	14%	17%	23%
Peijs	8%	11%	15%	5%	6%	13%	14%	13%	19%	13%
Dekker	6%	5%	9%	4%	4%	8%	13%	14%	15%	10%
De Graaf	14%	14%	17%	19%	9%	14%	12%	11%	10%	18%
Zalm	12%	13%	16%	3%	22%	2%	12%	3%	19%	9%
Hoogervorst	6%	10%	10%	2%	9%	3%	11%	11%	16%	5%
Verdonk	6%	12%	11%	3%	4%	7%	11%	4%	21%	3%
Van Aardenne	7%	7%	9%	4%	6%	7%	9%	8%	9%	10%
Bot		4%	5%				8%	7%	3%	12%
Kamp	7%	7%	8%	2%	11%	0%	6%	5%	7%	2%
Veerman	10%	10%	9%	3%	14%	12%	6%	3%	6%	5%
Allemaal	20%	26%	31%	16%	26%	10%	30%	20%	49%	17%
Geen van deze	8%	6%	5%	15%	1%	14%	6%	14%	1%	3%
weet niet/geen antwoord	20%	12%	10%	28%	13%	22%	9%	10%	4%	13%
Totaal	220%	234%	261%	140%	258%	196%	267%	227%	301%	272%

Voorstellen van kabinet waarmee men instemt	Allen 2/6/3	Allen 19/12/04	CDA 19/12/04	PvdA 19/12/04	VVD 19/12/04
meer geld voor onderwijs	78%	70%	74%	76%	54%
minder ambtenaren	60%	61%	64%	53%	70%
herkeuring WAO	49%	61%	73%	47%	75%
rechtstreeks kiezen van burgemeester	48%	30%	23%	27%	31%
ontkoppeling van uitkeringen en lonen	26%	27%	38%	9%	43%
200 euro eigen bijdrage ziektekosten	16%	15%	19%	7%	30%
verhoging van medicijnen in ziekenfondspakket	12%	10%	11%	4%	20%
alle voorstellen	3%	1%	0%	0%	3%
geen enkel voorstel	3%	3%	0%	7%	2%
Weet niet/geen antwoord	1%	1%	0%	0%	2%
Totaal	296%	278%	302%	230%	330%